ולד חטאת פרק רביעי תמורה כג.

הכל מודים שאם משך אחת מהן והקריבה רישא רבי וסיפא רבנן. ואי קשיא ליתני לה נמי לר' אבא מאי הקריב לשמיטה וקודש שמיטה [ז](דאשונה) נמצאת דאשונה תמות ורבי היא דאמר מחוברה בשעת הפרשה מתה וסיפא ורישא רבי דאמר מחוברה בשעת הפרשה מתה אלא נקט הקריב כלל ליתני הפרש סתמא דבשלמא לרב הונא נקט הקריב לאשמועינן מדעתו דאם משך מדעתו ולא נמלך. לשון רש"י: הכל מודים שאם משך אחת מהן והקריב שהשניה מתה לא נחלקו אלא בבא לימלך דרבי סבר לא עשו תקנה בקדשים ואמרינן [ח] לך התכפר בשאינה אבודה ואבודה מתה ורבנן סברי עשו תקנה בקדשים ואמרינן לך [ט]התכפר באבודה ושאינה אבודה תרעה מותיב רב משרשיא ולא עשו תקנה בקדשים והתניא [י]יאכלו מה ת"ל [יא]מלמד שאם היתה אכילה מועטת אוכלין עמה חולין ותרומה כדי שתהא נאכלת על השבע יאכלוה מה ת"ל שאם היתה אכילה מרובה אין אוכלין עמה חולין ותרומה כדי שלא תהא נאכלת על הגסה מאי לאו אפילו רבי לא רבנן[יב] ורבי אבא אמר רב הכל מודים [יג]במתכפר בשאינה אבודה שאבודה מתה על מה נחלקו דמתכפר באבודה דרבי סבר מפריש לאיבוד כאיבוד דמי [יד] ורבנן סברי לאו כאיבוד דמי ורישא סתם לן כרבנן סיפא סתם לן כרבי [טו] ומאי קמשמע לן דפליגי רבי ורבנן בהדיא קתני לה מחלוקת רבי ורבנן בסיפא המפריש חטאת ואבודה והפריש אחרת תחתיה ואחר כך נמצאת הראשונה והרי שתיהן עומדות אחת מהן תקרב ושניה תמות דברי רבי וחכמים אומרים אין חטאת מתה אלא שנמצאת מאחר שכיפרו בעלים ואין מעות הולכות לים המלח אלא שנמצאו מאחר שכיפרו בעלים הא קמשמע לן דבר זה מחלוקת רבי [א] ורבנן [ב] גופא אמר רב הונא אמר רב הכל מודים [יא]שאם משך אחת והקריבה שהשניה מתה לא נחלקו אלא בבא לימלך דרבי סבר לא עשו תקנה בקדשים ואמרינן [ג] לך התכפר בשאינה אבודה ואבודה מתה ורבנן סברי עשו תקנה בקדשים ואמרינן לך [ד]התכפר באבודה ושאינה אבודה תרעה מותיב רב משרשיא ולא עשו תקנה בקדשים והתניא [ה]יאכלו מה ת"ל [ו]מלמד שאם היתה אכילה מועטת אוכלין עמה חולין ותרומה כדי שתהא נאכלת על השבע יאכלוה מה ת"ל שאם היתה אכילה מרובה אין אוכלין עמה חולין ותרומה כדי שלא תהא נאכלת על הגסה מאי לאו אפילו רבי לא רבנן[ז] ורבי אבא אמר רב הכל מודים [ח]במתכפר בשאינה אבודה שאבודה מתה על מה נחלקו דמתכפר באבודה דרבי סבר מפריש לאיבוד כאיבוד דמי [ט] ורבנן סברי לאו כאיבוד דמי תנן[י] [יא]השני יראה עד שיסתאב וימכר ויפלו דמיו לנדבה שאין חטאת [יב] ציבור מתה הא דיחיד מתה[יג] ואמר רב בעלי חיים אינן נידחין כשהוא מתכפר בשני שבזוג ראשון מתכפר ואידך בתרא הוה ליה כמפריש לאיבוד וטעמא דציבור הא דיחיד מתה

מאי

מסורת הש"ס

א) [יומא סה.], ב) [מנחות סח.]; ג) [יומא סה.], ד) לעיל כב. יומא סב. [שבועות יב.], ה) [לקמן כד. יומא סד. ס"ק.], ו) ל"ל תקמ"ל, ז) [מכלל תוור לפוף הסמ' הקודם], ח) דתמר לתקריב ולא נמלך הפ"ר ואח"כ מה"ד לא עשו תקנה בקדשים דלא איכפת. ל"ק, ט) [ע"כ לפי לשון הירושלמי], י) ל"ק מ"ו ולרוך להתחיל הדיבור רישא רבנן וסיפא רבי, כ) ל"ק מ"ז, ל) ל"ל ולרוך לפרש ל"ק, מ) ל"ל לשון רש"י, נ) [ע"פ תוס' ר"ב פח.]: ר"ה ודילמא ותוס' קפחים סו: ד"ה מכיולה ותוס' מנחות מח.: ד"ה חולין ודף פ: ד"ה ומי ומ"פ תוס' קפחים קב. ד"ה משמרין ותוס' חולין קנ: ד"ה לא ותש"ל ובתוס' פו. ד"ה וחולין), ס) דלא אפסר כי' עבודת יום מיהו אפסר דס"ל לרבנן דמתני' דאם נתכפר יכי' כי הכא. ל"ק.

תורה אור השלם

1. והנותרת ממנה יאכלו אדרן ובניו מצות תאבל במקום קדש בחצר אהל מועד יאכלוהָ: ויקרא ו ט

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה הכל מודים וכו' בתקמייהו בגון שהפרים: (ב) ד"ה אלא לרבי אבא וכו' דתרגמה (אמ) [זאת] שאינה אבודה הוא"ל וכ"ל (ג) ד"ה ורבנן וכו' דמי וע"ש הא דקתני:

הגהות הגר"א

[א] גמ' הקמ"ל כו' ורבנן. גרס"י ל"ל הניחא לרי"ס כו' עד והקריבה כן נתכפר לאבודה אבודה שהשני מתה מאי הקריב הקריב לשמוט מדעתו אלא לר' אבא כו': [ב] רש"י ד"ה ל"ק כו': וצ"ע ד"ה דברי רבי קאי אבל הגר בני מגנה הקלעים ואולי דמשמע דעליהו ותרי בני דרישא סתם אלינא דדיה ל"ס כתי: [ג] ד"ה לשון. דהשתא כו': צ"ע דלר' לתני הפרש סמ"ס רש"י נקמן. ר"ל דאפילו לר' אם היה נמלך ואין ריוח כדבר מודה לרבנן כמ"ש תוס' ד"ה דרבי כו': [ד] באא"ר לא מהני. מי אפילו מקן שאינה אבודה יכול להתכפר באבודה ושאינה תרעה: [ה] באא"ר בשאינה אבודה. ל"ל באבודה: [ו] באא"ר חולין ל"נ:

שיטה מקובצת

א) אלא לר' אבא כו'. ולא רצה לתרץ דגירוק הכי הא אם משך אחד מהם כלומר אותה שאינה אבודה השניה ילכו לים המלח דמאלו ומאלו משמע לא שנא אבודה ולא שנא שאינה אבודה ילכו השניה לים המלח ויהיו לקמן בסוף הסוגיא משני הכי פירלמא דפסיקא נקט. לשון התוס': ג) ורבנן סברי לאו כאבוד דמי. גליון ותמיהני הכי פירושא אחר מהן תיקרב והשניה אפילו אינה אבודה תמות דמפריש לאבוד כאבוד דמי ואפי' בחדא רישותא חכמים אומרים כו' אלא בנמצאת לאחר כפרה אבל קודם רוצה הויא שלא אבודה וכן כל מתניתין פפרש כדפרשינן לפי' רב הונא. הרי"ז ד"ל: ג) כדבי אין רישא רבנן וסיפא רבי כו' שיתיבו עוקדות תמיכות אתת כו': ד) ורבנן ל"א הניחא לרב הונא אמר רב הכל מודים כו' מתה בין כי נתכפר באבודה בין נתכפר בשאינה אבודה ההיא חטאת דפרישא מתה איכא למימר מאי הקריב הקריב לשחיטה מדעתו ואח"כ נמצאת חטאת האבודה ונתכפר כה הראשונה דהקריב מדעתו תמות ואיכא למימר אפילו רישא רבי הא אלא לרבי אבא בשאינה אבודה דפיסא מתה על מה נחלקו על מה דאבוד דמי ורבנן סברי לאו כאבוד דמי ואע"ג דהביא מאלו הא הביא מאלו אמר רב דאמר הכל מודים שאם נתכפר בשאינה אבודה מתה אלא בבא לימלך דרבי סבר לא עשו תקנה בקדשים ואמרינן לך התכפר בשאינה אבודה ואבודה מתה ורבנן סברי עשו תקנה בקדשים ואמרינן לך התכפר באבודה ושאינה אבודה תרעה מותיב רב משרשיא ולא